

ARYBINIS Rokiškis

(b) Rokiškio Apkomo ir Aps. Vykd. K-to Organas
 Nr. 25 (785) | 1950 m. vasario 25 d. | Kalna 20 kp.

Patikėtinių asmenų garbinga pareiga

Didžiausio politinio pakilimo kultūrinio ženklo vyko apskrityje kandidatų į TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatų rinkimus. Kandidatais į TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatus apskrities darbo žmonės išskėlė geriausius lietuvių nesūnus, kurie jau ne kartą savo pasiaukojančiais darbais įrodė savo begalinę meilę tėvynei liaudžiai, savo tvirtą norą dirbti ginti jos reikalus, žmonėms mūsų socialistinės Tėvynės gaila, kovoti dėl tolimesnių kultūrinio ir materialinio darbo žmonių lygio pakėlimo. Apskrities dirbantieji savo rinkimuose susirinkimuose kandidatams į deputatus pasiūlė žmones, sugebančius išreikšti valią ir interesus, darbo žmonių tarpe įsigijusius pelnytą pagarbą, pasiaukojančiais dirbančiais dėl lietuvių tautos gyvenimo tolesnio suklestėjimo — drg. PREIKŠA KAZIŲ ir MACIJAUSKĄ JONĄ. Įstatytieji kandidatai į TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatus drg. Preikšas Kazys ir Macijauskas Jonas yra gerai žinomi lietuvių tautai. Tauta žino juos, gerbia, vertina, pasitiki jais. Mes ryškiai matome, kad drg. Preikšo Kazio ir Macijausko Jono asmenyse yra pasireiškę geriausi mūsų tautos bruožai ir nepalaužiama valia dirbti mūsų socialistinės Tėvynės ir tarybinės laudies gerovei — apskrities rinkiminiam pasitarime kalbėjo darbo žmonių, komunistinių partinių organizacijų, profesinių sąjungų atstovai, tuo pačiu išreikšdami visų apskrities dirbančiųjų mintis, pasitikėjimą pasiūlytais kandidatais.

Per įvykius rinkiminius pasitarimus apskrities darbo žmonės parodė savo begalinį pasitikėjimą šlovinga komunistų partija, ryžtinga kovotoja dėl liaudies laimės, vedančia tarybinę liaudį pirmyn į šviesų ir pasiturtintą gyvenimą, į komunizmą. Štai kodėl apskrities dirbantieji, parodydami aukštą politinį aktyvumą ir organizuotumą, vieningai savo kandidatais į deputatus išskėlė ištikimus bolševikų partijos sūnus — drg. drg. Preikšą Kazį ir Macijauską Joną.

Vykdydamos apskrities darbo žmonių valią, apygardinės komisijos rinkimams į Sąjungos ir Tautybių Tarybas drg. drg. Preikšą Kazį ir Macijauską Joną užregistravo kandidatais į TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatus.

Atsiliepdami į VKP(b) CK kreipimąsi į visus rinkėjus, apskrities darbininkai, kolūkiečiai, individualūs valstiečiai, tarybiniai inteligentai savo įvykusiuose rinkiminių susirinkimuose pasistatė visos liaudies šventės dieną — kovo 12-ją visi kaip vienas ateiti prie rinkiminių urnų, pasinaudoti savo garbinga teise rinkti deputatus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą ir

vieningai balsuoti už komunistų ir nepartinį bloko kandidatus. Apskrities partinėms organizacijoms, agitkolektyvams, agitatoriams, propagandininkams, kultūros-švietimo įstaigoms būtina nedelsiant sėkmingai praversti ypač svarbų darbą — išvystyti rinkėjų tarpe plačią agitaciją už kandidatus į TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatus — drg. drg. K. Preikšą ir J. Macijauską. Šiuo atžvilgiu didelis vaidmuo tenka apskrities rinkiminiam pasitarime išrinktiems patikėtiniams asmenims, kurių garbinga pareiga — plačiai rinkėjams papasakoti apie kandidatų į deputatus gyvenimą ir veiklą, jų darbą.

Partinėms organizacijoms operatyviai vadovaujant, vystant agitacinį darbą už kandidatus į deputatus, būtina lygiagrečiai ir nuosekliai rinkėjams aiškinti bolševikų partijos ir tarybinės vyriausybės politiką, aiškinti Stalino Konstitucijos pagrindinius principus, rinkiminius nuostatus, tarybinę piliečių pareigas ir teises. Kultūros - švietimo įstaigos, agitpunktai, agitatoriai, propagandininkai patikėtiniams asmenims privalo ateiti į paramą vystant agitaciją už kandidatus į deputatus, privalo savo pavyzdžiu politinio masinio ir kultūrinio-švietimo darbo visu turiniu plačiai populiarizuoti socializmo pergalės Tarybų Sąjungoje, tarybinės demokratijos milžiniškus pranašumus prieš buržuazinę „demokratiją“, mūsų respublikos ir apskrities dirbančiųjų didelius laimėjimus pokarinėje penkmetinėje statyboje.

Pagrindinis agitacinis-propagandinis darbas vystant agitaciją už kandidatus į deputatus turi būti pravedamas rinkiminėje apylinkėje. Čia į darbą su apylinkės gyventojais-rinkėjais turi būti atkreiptas partinių organizacijų, patikėtinių asmenų, agitatorių dėmesys.

Svarbi agitacinio darbo forma vystant agitaciją už kandidatus į deputatus yra susitikimų su kandidatais į deputatus organizavimas. Mūsų apskrityje yra daug žmonių, gerai žinančių drg. drg. K. Preikšą ir J. Macijauską — ištikimus lietuvių tautos ir bolševikų partijos sūnus, nenukrypimai vykdančius partijos liniją. Organizuoti rinkėjų susirinkimuose šių žmonių atsilieptimus, prisiminimus apie kandidatų į deputatus revoliucinę veiklą, jų dabartinį pasiaukojantį darbą lietuvių liaudies labui — neatskirama agitacijos už kandidatus į deputatus darbo dalis.

Apskrities darbo žmonės, vieningai atiduodami savo balsus už komunistų ir nepartinį bloko kandidatus, dar kartą ryškiai parėmė savo pasiryžimą liaudžiai susitelkti apie šlovingąją bolševikų partiją, apie didįjį tautų vadą draugą Stalina.

Tarybų Sąjungos Maršalas A. M. Vasiljevskis

TSR SAJUNGOS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ MINISTRO ISAKYMAS

Nr. 21
 1950 m. vasario mėn. 23 d. Maskva.

Draugai kareiviai ir jūrininkai, seržantai ir viršilos! Draugai karininkai, generolai ir admiralai!

Šiandien Ginkluotosios Pajėgos švenčia Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno trisdešimt antrąsias metines.

Komunistų partijos, jos didžiųjų vadų Lenino ir Stalino sukurtoji Tarybinė Armija ir Karinis Jūrų Laivynas rūsčiuose mūšiuose už socialistinės Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę įrodė, kad jie yra Tarybų Sąjungos valstybinių interesų patikimas saugotojas.

Sveikinu kareivius ir jūrininkus, seržantus ir viršilas, karininkus, generolus ir admiralus Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno trisdešimt antrųjų metų proga.

Linkiu visai Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno vadų bei eilinių sudėčiai naujų laimėjimų toliau tobulinant savo kovinį ir politinį pasirėngimą.

Šlovingsoms metinėms pažymėti ISAKA U:

Šiandien, vasario 23 d., salutuoti mūsų Tėvynės sostinėje — Maskvoje, sąjunginių respublikų sostinėse, o taip pat Kaliningrade, Lvove, Chabarovske, Vladivostoke ir miestuose -didvyriuose: Leningrade, Stalingrade, Sevastopolyje ir Odesoje dvidešimt artilerijos saivių.

Tegyvuoją Tarybinės Ginkluotosios Pajėgos!

Tegyvuoją mūsų galingoji Tėvynė!

Tegyvuoją mūsų šlovingoji bolševikų partija!

Tegyvuoją mūsų Tarybinę Vyriausybę!

Tegyvuoją tarybinės laudies ir jos Ginkluotųjų Pajėgų pergalių įkvėpėjas ir organizatorius — mūsų didysis vadai ir mokytojas draugas STALINAS!

TSR Sąjungos Ginkluotųjų Pajėgų Ministras Tarybų Sąjungos Maršalas VASILEVSKIS

PRIĖMIMAS PAS TSR SAJUNGOS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ GENERALINIO ŠTABO VIRŠININKA ARMIJOS GENEROLĄ S. M. ŠTEMENKĄ

Tarybinės Armijos ir Tarybinio Jūrų Laivyno 32-ųjų metinių proga

Vasario 23 d. TSR Sąjungos Ginkluotųjų Pajėgų Generalinio Štabo Viršininkas armijos generolas S. M. Štemenko surengė priėmimą Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno 32-ųjų metinių proga.

Priėmime dalyvavo TSR Sąjungos Užsienio Reikalų Ministro Pavduotojas V. A. ZORINAS, armijos generolai G. K. MALANDINAS, M. V. ZACHAROVAS ir V. V. KURASOVAS, admiralai A. G. GOLOVKO ir N. N. CHARLAMOVAS, generolai-pulkinkai N. S. MALININAS, S. I. RUDENKO ir P. A. ARTEMJEVAS, užsienio kariniai, kariniai oro ir kariniai jūrų atašė, TSR Sąjungos Ginkluotųjų Pajėgų Ministerijos ir Užsienio Reikalų Ministerijos atsakingieji darbuotojai.

(TASS—ELTA).

Kandidatų į deputatus registravimas

Visoje Lietuvoje jau užregistruoti kandidatai į TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatus.

Zarasų rinkiminėje apygardoje rinkimams į Tautybių Tarybą užregistruotas Lietuvos KP(b) CK sekretorius A. Trofimovas.

Panevėžio miesto rinkiminėje apygardoje rinkimams į Tautybių Tarybą — Lietuvos KP(b) CK sekretorius E. Ozarskis;

Ukmergės rinkiminėje apygardoje rinkimams į Sąjungos Tarybą — Lietuvos KP(b) CK sekretorius V. Niunka;

Trakų rinkiminėje apygardoje rinkimams į Tautybių Tarybą — Lietuvos KP(b) CK sekretorius D. Šupikovas;

Utenos rinkiminėje apygardoje rinkimams į Sąjungos Tarybą — respublikos Karinio komisariato politinio skyriaus viršininkas J. Macijauskas;

Kėdainių rinkiminėje apygardoje rinkimams į Tautybių Tarybą — Valstybinės selekcinės stoties direktorius J. Bulavas.

Kazys Preikšas užregistruotas kandidatu į Tautybių Tarybos deputatus

Šiominis dienomis įvyko Rokiškio rinkiminės apygardos Nr. 184 apygardinės rinkiminės komisijos rinkimams į Tautybių Tarybą posėdis. Posėdyje dalyvavo Rokiškio tarybinio ūkio, fabriko „Plūgas“, Kupiškio MTŠ ir kitų visuomeninių organizacijų atstovai.

Apygardinės rinkiminės komisijos pirmininkui drg. Juodeliui atidarius posėdį, buvo paskelbtas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojo drg. K. Preikšo pareiškimas apie sutikimą balotiruotis į Tautybių Tarybos deputatus Rokiškio rinkiminėje apygardoje Nr. 184. Šį pranešimą šilta sutiko posėdžio dalyviai. Posėdyje pasisakė Kupiškio MTS dirbančiųjų kolektyvo atstovas drg. Navikas.

— Kupiškio MTS dirbantieji, — pareiškė jis, — vieningai išstatė kandidatų į Tautybių Tarybos deputatus ištikimą lietuvių tautos sūnų Kazį Preikšą.

MTS dirbantieji pavedė man prašyti apygardinę rinkiminę komisiją užregistruoti kandidatų į Tautybių Tarybos deputatus Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotoją drg. Preikšą.

Su tokiais prašymais kalbėjo Rokiškio tarybinio ūkio aukšto derliaus grandininkas drg. Minkevičius, fabriko „Plūgas“ darbininkas drg. Vaiškevičius ir kiti.

Susipažinusi su darbo žmonių bendrųjų susirinkimų pateiktais protokolais, komisija vienbalsiai nutarė užregistruoti drg. Preikšo kandidatūrą į Tautybių Tarybos deputatus.

Dirbantieji svarsto VKP(b) CK kreipimąsi

UŽ LAIMINGĄ ATEITĮ

Su dideliu džiaugsmu sutiko VKP(b) CK kreipimąsi Aleksandravėlės valsčiaus žemdirbiai.

Šio valsčiaus „Laisvojo artojo“, „Šviesios atėties“, „Darbo“ ir kituose kolūkiuose įvyko gausūs susirinkimai, skirti VKP(b) CK kreipimui į visus rinkėjus apsvaistyti.

„Darbo“ kolūkyje įvykusiame kolūkiečių susirinkime lauktininkų brigados brigadininkas drg. Seršutovas pasakė:

— Mes, kolūkiečiai, atsakydami į mūsų šauniosios partijos kvietimą, rinkimų dieną privalome sutikti pilnai pasiruošę pavasario sėjos darbams.

Aš kviečiu visus susirinkusius priartinti šiam partijos kvietimui ir rinkimų dieną vieningai atiduoti savo balsus už mūsų kandidatus į deputatus.

Kalbėjusieji kolūkiu vaistėte drg. Andrieteja ir visi kiti taip pat karščiau pritarė partijos kreipimuisi.

S. Petrauskas

RINKIMINIS PASITARIMAS

„Nėries“ kolūkyje įvyko visuotinis kolūkiečių rinkiminis pasitarimas, skirtas VKP(b) CK kreipimui į visus rinkėjus apsvaistyti.

Kreipimui tektą kolūkiečiams skatė vietos mokytoja drg. Čerkiene. Kolūkiečiai karščiau pritarė drg. drg. Blizniūnės ir Sukio pasiūlymams ir pritarė VKP(b) CK kreipimui ir kovo 12-ąją rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dieną atiduoti savo balsus už komunistų ir nepartinį bloko kandidatus.

Rinkimų garbei kolūkiečiai įspareitą visi kovo 12 dieną pūtinuotį pasirodymą pavasario sėjos, atremontuojant visą žemės ūkio inventorių, apsirūpinant traktorius ir supilant sėklų fondą. Čia sudaryta aukštam derliui auginti grandis iš 10 žmonių, kuriai vadovaus grandininkas Mikalkevičius.

J. Vaitukas

Apskrities darbo žmonių laimėjimai

Pakilo gamybos pajėgumas

Miško gamyba ir miško paruošimo plano vykdymas apskrityje kaskart įgauti vis didesnę užmoji. Sugriautas karo metu liaudies ūkis reikalavo daug statybinės medžiagos. Miškų pramonės darbuotojai per ketverius metus žymiai pakėlė savo gamybos pajėgumą. Jeigu palyginime 1946 metų miško gamybą su 1948 metų gamyba, tai pastaroji buvo 23 proc. didesnė už pirmąją. O pereinais metais miško medžiagos buvo pagaminta 10 proc. daugiau kaip 1948 metais. Pereinais metais metinis miško paruošimo planas buvo viršytas 23,4 proc., o padarinės miško medžiagos išėiga — 38,2 proc.

Nuolat didėja ir plečiasi miško medžiagos gamybos darbai. 1949 metų miško medžiagos išvežimo planas buvo įvykdytas 120,8 proc., tame skaičiuje miško padarinės medžiagos — 139,4 proc.

Padarinės miško medžiagos išiegos kilimas pasireiškė dėka tinkamų kadru parinkimo, jų kvalifikacijos pakėtimo. 1949

metais buvo paruošta visa eilė specialistų — gamybos meistrų, brigadininkų ir kitų. Ypatingai padidėjo nuolatinių miško gamybos darbuotojų skaičius, siekęs 1949 metais virš 70 žmonių. Nuolatintai darbininkai savo gamybinės užduotis žymiai viršija ir tuo pačiu prisideda prie spartesnio miško paruošimo plano įvykdymo. Iš pagrindų pagerėjo dirbančiųjų aprūpinimas įvairiais gamybiniais įrankiais: įvairiais piūkiais, kirviais ir kt. Šiais metais miško gamybos ir išvežimo darbuose buvo atsiekta dar geresnių rezultatų. Jau sausio mėn. 23 d. buvo įvykdytas sezoninis 1949—1950 m. m. miško ruošos planas. Šiais metais numatoma perėti prie mechanizuoto miško medžiagos paruošimo. Žmogaus darbo jėga pakeis elektriniai piūkiai, o arklio jėgą — autosunkvežiniai, traktoriai ir kita technika.

KIVAKAS,
Miškų pramonės ūkio
direktorius

Gerėja dirbančiųjų socialinė apsauga

Šlovingoji bolševikų partija ir tarybinė vyriausybė visuomet skyrė ir tebeskiria daug dėmesio liaudies medžiaginių buitinį reikalų patenkiniui.

Tiesė ir medžiaginių aprūpinimą senatvėje, ligoje ar nustojus darbingumo yra vienas svarbiausių didvyriškos daugiatautės tarybinės liaudies laimėjimų. Valstybė išleidžia milijonus lešas invalidams aprūpinti, pašaloms ir stipendijoms mirusiųjų šeimoms ir kitoms socialinės apsaugos reikalams. Vien tikslai Rokiškio apskrityje 1949 m. išlaidos socialinei apsaugai buvo daugiau negu du kartus didesnės palyginti su 1946 m.

Ypatingai rūpinasi mūsų valstybės socialistinės Tėvynės gynėjais — karo invalidais. Ir mūsų apskrityje organizuota plačiu mastu pagalba tiek patiems karo invalidams, tiek jų šeimoms. Tarybinė valstybė daro viską, kad invalidas būtų

grąžintas į aktyvių socialistinės statybos statytojų gretas. Nesigailima lėšų, kad šiems žmonėms būtų grąžintos fizinės ir dvasinės jėgos, kad padėti jiems grįžti į kūrybingą darbą. Šiuo metu liaudies ūkyje dirba visų karo invalidai, gyvenantieji mūsų apskrityje, ir pripažinti ribotai darbingi. Daugeliui iš jų suteikta galimybė įsigyti kvalifikaciją jų pasirinktoje darbo srityje. Daug apskrities karo ir darbo invalidų buvo pasiųsti į kurortus, į sanatorijas, į poilsio namus. Taip, pavyzdžiui, „Valstiečio“ kotakto pirmininkas drg. Kurklietis perkeitis metais gydėsi Birštono sanatorijoje. Reikalai esant, karo ir darbo invalidams dar išduodamos vienkartinės pašalpos.

Tarybinės valstybės parama ir pagalba karo ir darbo invalidams vis auga.

M. FAIBLIUMIENĖ,
aps. Socialinio aprūpinimo
skyriaus vedėja

Apskrities telefonizavimas ir radijofikavimas

Kiekvienais metais auga ir plinta apskrityje ryšių darbas, gerėja darbo žmonių aptarnavimas spauda.

Per ketverius metus, nuo rinkimų į antrojo šaukimo TSRS Aukščiausiąją Tarybą iki 1949 m. pabaigos, telefono abonentų skaičius apskrityje padidėjo beveik du kartus. Gerinant ryšių darbą, telefonizuoti eilė valsčių centrų ir net kai kurios apylinkės. Žymiai pagerėjo telefonų stoties ir abonentų aparatūros veikimas. Nepalyginamai išsiplėtė radijo tinklas. Rokiškio mieste per paskutiniuosius ketverius metus radijo taškų skaičius padidėjo daugiau negu 240.

Paskutiniuoju metu radijofikacija ir Rokiškio geležinkelio stotis. Visuose apskrities ribose esančiuose valsčių centruose taip pat yra radijo mazgai, o tokiuose valsčių centruose, kaip Obeliai, Pandėlys ir Kamajai, yra įrengti galingi radijo maz-

gai. Radijo mazgų darbas kaskart gerėja, o radijo taškų skaičius nuolat didėja. Dabaritiniu metu žymiai išaugo ir radijo imtuvų skaičius. Paskutiniu metu pagerėjo tarybinės spaudos ir laišku pristatymas adresatams. Jei anksčiau spaudą ir laiškus pristatydavo paskiri laiškešiai, tai dabar beveik kiekvienas kolūkis turi savo laiška-nešius, kurie laiku ir stripai pristato laikraščius, korespondencijas bei laiškus adresatams. Įsteigti 2 spaudos platinimo kioskai, pagerėjo pašto pasikeitimas, žymiai išsiplėtė spaudos prenumeratorių skaičius. Jeigu anksčiau į apskritį atveidavo 2.000 egz. „Tiesos“, tai dabar gaunama jos apie 4.500 egz. Apskrities laikraštį „Tarybinis Rokiškis“ gaudavo 1.500 prenumeratorių, o dabar ji gauna virš 4.000 prenumeratorių.

MEKŠĖNAS,
aps. Ryšių kontoros
viršininkas

FAKTAI IR SKAIČIAI

Per 1949 metus žemės ūkio įrankių gamybos fabrikas „Plužas“ viršum plano vien zig-zag akėčių pagamino 2.827. 9 fabriko spartuoliai jau prieš 4 mėnesius užbaigė penkmečio plano vykdymą ir šiuo metu leidžia viršplaninę produkciją. „Nemuno“ audyklos kolektyvas perėtu metų gamybinį planą įvykdė 129 proc. Prieš terminą penkmečio planą įvykdė „Lino“ fabrikas.

Seneliai, Tėvynės karo ir darbo invalidai pas mus aprūpinami nuolatiniu partijos ir vyriausybės dėmesiu. Išlaidos socialiniam aprūpinimui mūsų apskrityje per paskutinius ketverius metus padidėjo daugiau kaip du kartus.

Įstijungė į soclenktynes rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą garbei, Apkoopsąjungos kooperatyvai pirmojo šiu metų ketvirčio visuomeninio maitinimo apyvartos planą vasario 15 d. įvykdė 50,6 proc.

Vystant apskrities miškų ūkį, per paskutinius 4 metus atveidinta desimtis tukstančių kėrimų, aikštelių ir dykaviečių.

Pagerėjo aps. Ryšių kontoros darbas. Telefono abonentų skaičius nuo rinkimų į antrojo šaukimo TSRS Aukščiausiąją Tarybą padidėjo beveik 2 kartus. Radijofikavimą visi valsčių centrų. Atidaryta 240 naujų radijo taškų.

Tarybinės prekybos atsiekimai

Kooperatinė prekyba buržuazinėje Lietuvoje nebuvo praktikuojama. Visos Rokiškio apskrities prekybinės įmonės, parduotuvės, kepyklos, urmo sandėliai priklausė stambiems prekybininkams, įvairiems verteloms ir sukčiams. Paskiri krautuvų, parduotuvių laikytojai patys nustatinėjo kainas plataus vartojimo prekėms.

Tarybinė prekyba paremta tvirtomis valstybinėmis prekių kainomis. Kooperatiniais pagrindais sutvarkytos prekybinės organizacijos suinteresuotos mandagini, sąžiningai aptarnauti pirkėjus, leidžia į apyvartą tik puikios kokybės gaminius.

Žymių laimėjimų vystant tarybinę prekybą naująja, socialistine linkme pokariniais metais pasiekė Rokiškio Vartotojų kooperatyvų sąjunga. Ypatingai daug padarėta gerinant vartotojų aptarnavimą, aprūpinant miesto dirbančiuosius duona ir kitais maisto produktais, išplečiant prekybos taškų tinklą laikotarpiu tarp 1946 m. — pirmųjų pokarinių rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą — ir šių metų.

Tuo laikotarpiu žymiai sustiprėjo prekybos taškai valsčių centruose ir stambesnės periferijos vietovėse, kaip Suvalniškyje, Onuškyje, Žiobiškyje, Panemunėlio m. ir kitur. Išplėtas prekybos taškų tinklas

Rokiškyje. Naujai atidaryti krautuvės, mėsos krautuvės, universals.

Rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą garbei Apkoopsąjungos darbuotojai išvystė tarpusavio socialistinį lenktynių rinkimų dieną įsiparengta sutikti pilnai įvykdyti savo 1950 m. ketvirčio apyvartos planą.

Gerus rezultatus soclenktyse pasiekė Južintų, Panemunėlio ir Kamajų valsčių prekybos kaimai. 1950 m. I-jo ketvirčio mažmeninės prekybos apyvartos planą Južintų valsčiaus kooperatyvas vasario 15 d. įvykdė 48 proc. Visuomeninio maitinimo I-jo ketvirčio apyvartos planą šis kooperatyvas metu jau buvo įvykdęs net 60 proc. Pirmojo šiu metų ketvirčio visuomeninio maitinimo planą 49—51 proc. š. m. vasario 15 d. įvykdė be to dar Rokiškio arbatinė, Panemunėlio, Kamajų, Panemunėlio, Pandėlio Juodupės kooperatyvai.

Daug prisideda prie Apkoopsąjungos prekybinės veiklos plėtimo Apkoopsąjungos pramoninių kombinatų. Vien tik iš naujų atidarytų 1947 metais dirbtuvių ir gamybinių artelių per Apkoopsąjungos taškus 1949—1950 buvo parduota gaminių už kartų didesnę sumą, kaip 1946 metais.

Pramonė

Pramonės vystymosi, fabriko kolektyvas įsivainikujo šūtinu, geležinių statinių, vienkinkinių ir porinių plūgų, kauplių, spyruoklių, akėčių, pasagų ir kitų žemės ūkio įrankių gamybą. Didelę paramą suteikia fabriko dirbantieji apskrities kolūkiams ruošiantis pavasario sėjai. Iš žaliavos atlektų vien per 1949 metus atlikta įvairių smulkių užsakymų už keliasdešimt tukstančių rublių. Metai iš metų, plėgiamai šiuo metu visiškai nebeišleidžia niekalo. Panaudojant švelcuotojo VI. Pulepo racionalizacinį pasiūlymą, žymiai patobulintas medžiagų suvirinimo procesas. Apie 10 fabriko spartuolių jau nuo 1949 m. spalio mėnesio pradėjo leisti produkciją 1951 metų sąskaita.

1939 metais Juodupės audykla „Nemunas“ daugiau kaip 30 proc. žaliavų importuodavo iš užsienio. Tarybų valdžios metais pradėta apdirbti vietinė žaliava. Šiuo metu audykla panaudoja 94 proc. vietinės žaliavos.

Pokariniais metais atstatyti nauji dažymo įrenginiai, naujas medžiagų spaudimo presas, pūko kirpimo mašina, naujai įrenginiai ir mašinomis aprūpintas audyklos mechanikos skyrius, įrengta elektros jėgainė. Pastatytas naujas fabriko korpusas. Šiais metais audykla jau persikėlė į naujas, žymiai praplėstas patalpas. Vystant audyklos gamybinį pajėgumą, išaugo nauji dirbančiųjų kadrai. 60 proc. audėjų, karšėjų ir kitų spe-

cialistų paruošta vietoje. Vien tik per praėjusius metus 11 meistrų ir kitų specialistų broliškoje Latvijoje pakėlė savo kvalifikaciją.

Plačiai išstovėję tarpcentinių ir individualių soclenktynių išdavoje audykloje išaugo gaustis stachanovičių ir spartuolių kadrai. 27 stachanovičiai įvykdė pamainos normas iki 160 proc., 31 audyklos spartuolis įvykdė pamainos normas po 130 proc. Jau treji metai stachanovinio judėjimo priešakyje stovi R. Dagytė. Gamybos užduotis ji įvykdė nemažiau kaip 150 proc. Spartuolis Guzas darbo normas įvykdė po 148 proc., Kanopaitė — 160 proc. Pagerėjo audinių kokybė. Šiuo metu audykla išleidžia 98 proc. pirmos rūšies gaminių. Per praėjusius metus sutaupta 4 tonos žaliavų.

Prieš laiką penkmečio planą įvykdė Panemunėlio linų apdirbimo fabrikas „Linus“. Pradedant 1944 metais, fabriko gamyba kasmet kilo po 10—20 proc. Išleidžiamų gaminių kainos sumažėjo 15, o kai kuriems net 115 proc.

Naujai sukurta apskrities vietinė pramonė pasuko plataus vystymosi keliu. Pramoninio bruto produkcija, palyginti su 1945 metais, padidėjo daugiau kaip tris kartus. Apkoopsąjungos pramoninio audyklos gaminių, palyginti su 1947 metais, išaugo daugiau kaip 9 kartus. 1949 metų gamybos planą Pramoninio kombinato įvykdė 110,4 proc. Pramoninio kombinato atidaryta 14 naujų dirbtuvių.

Apkarinėje penkmetinėje statyboje

Auga finansiniai asignavimai

Apskrities darbo žmonės dar šiandien gerai prisimena, kaip buržuazinės Lietuvos metais buvo paskirstomos finansinės lėšos kultūrinėms, švietimo, sveikatos apsaugos įstaigoms. Pagrindinė finansinių pajamų masė buvo mokesčiai, kuriuos Rokiškio „savivaldybės“ vadovai išreikalavė iš darbo žmonių.

Visai kitai paskirstomos lėšos pas mus dabar. Tarybų valdžios metais. Tarybų valdžia visą savo dėmesį sutelkia į liaudies gerovės kėlimą, į nenutrūkstamą darbo žmonių apšvietimą, kultūros, sveikatinimo kėlimą.

Jau 1946 m. liaudies švietimui vietinis biudžetas išskyrė dvigubai tiek, kiek buržuaziniai laikais (1939 m.). Nuo to laiko asignavimai liaudies švietimui pamečiami vis augo. Ir jei mes palyginsime lėšas, kurios apskrities biudžete numatytos liaudies švietimui 1950 m. su lėšomis, kurias tam reikalui išskyrė 1939 m. buržuazinio Rokiškio vadovai, pamatysime, kad Tarybų valdžios asignavimai švietimo reikalams viršija buržuazinius asignavimus 4,5 karto. Palyginti su 1946 metais, vietinio biudžeto asignavimai naujų mokyklų statybai, mokyklų remontui, naujų mokyklų atidarymui ir esamų išplėtimui 1950 m. padidėjo daugiau kaip 2 kartus.

Viena iš pagrindinių sričių, į kurią nukreipiamos vietinio biudžeto lėšos, yra darbo žmonių sveikatos apsauga. Palyginti su 1946 metais, lėšos, išskirtos naujoms gydymo įstaigoms atidaryti, aprūpinti jas įrengimais, aparatais ir medikamentais ir esamos išlaikyti padidėjo taip pat daugiau kaip 2 kartus.

Buržuaziniai laikais liaudies masių kultūrinio aptarnavimo niekas nesirūpino. Tik Tarybų valdžios metais apskrityje buvo įsteigta dešimtys bibliotekų, atidarytos klubai-skaityklos, Kultūros namai, muziejus. Lėšos kultūros-švietimo įstaigoms išlaikyti laikotarpiu tarp 1946 m. ir 1950 m. išaugo daugiau kaip pusantro karto.

Žemės ūkis yra pagrindinės daugumos apskrities dirbančiųjų užsėlimas. Tarybų valdžia skiria didelį dėmesį ūkio gyvulininkystės išvystymui. Vietinio biudžeto asignavimai veterinarijos ligoninei, vetpunktams ir zoovetapylinkėms išlaikyti nuo 1946 m. iki šios dienos išaugo daugiau kaip 2 kartus.

Žymiai pagerėjo ir pačio apskrities Finansų skyriaus darbas. Sunormalėjo mokesčių surinkimo plano vykdymas. Tai įgalino padidinti biudžetinius asignavimus svarbioms liaudies gerovės ir kultūros kėlimo įstaigoms.

BUTKYS,
aps. Finansų skyriaus vedėjas

Sveikatos apsauga

Darbo žmonių sveikatingumas smetoninėje Lietuvoje buvo žemame lygyje. Dirbantieji buvo daugumoje privačių darbdavių priklausomybėje, kurie stengėsi išspausti iš dirbančiųjų galimą daugiau naudos. Visos buržuazijos mintys buvo nukreiptos į savo egoistiškus reikalus aprūpinimą, kapitalo dauginimą vergiško darbininkų darbo sąskaita. Jiems visiškai nerūpėjo plačių dirbančiųjų masių sveikatingumas. Iščiulpe iš darbo žmogaus visas jėgas, fabrikantai atimdavo jam darbą ir pasmerkdavo bado mirčiai. Tų pačių asmeninio pasipelnymo tikslų vedina, buržuazija nekreipė dėmesio ir į darbo apsaugą. Įmonė ir fabrikuose įvykdavo dažnai nelaimingi atsitikimai, sunkūs sužalojimai ar net mirties atvejai dėl fabrikantų kaltės. O gydomasis valstybinėse ligoninėse ar pas privačius lupikaujančius gydytojus eljiniam darbu žmogui buvo neprieinamas. Kaip galėjo pasinaudoti medicinos pagalba, pavyzdžiui, kad ir nevainikuoto Rokiškio apskrities viešpaties dvarininko Pšezdeckio kumečiai, jeigu už sunkų dienos darbą rugpiūtės metu jų žmonos gaudavo po 1-1,5 lito, o Rokiškio ligoninėje (vienintelėje gydymo įstaigoje apskrityje) vien už paciento apžiūrėjimą buvo reikalaujama 2-3 litų. O kur dar aukštos vaistų kainos. Apie gydymąsi ligoninėje nebuvo ko paprastam žmogui ir svajoti: tam reikėjo šimtų ar net tūkstančių litų. O tokių stambių bankotų buržuazinėje

Lietuvoje darbo žmonės net nebuvo darbe. Net ir tokiose sąlygomis kvalifikuotas medicinos personalas plačioms masėms buvo neprieinamas. Suvainiško apylinkių, Južintų valsčiaus ir kitų nuosausių vietovių gyventojams iki artimiausio gydytojo buvo 20-40 km. Vienas gydytojas turėdavo aptarnauti 6.000-7.000 gyventojų.

Tarybų valdžios metais gyventojų sveikatingumas nepalyginamai pagerėjo. Pas mus darbo žmonių sveikatos apsaugai išskiriamos gausios lėšos, į darbo žmonių sveikatingumo kėlimą nukreiptas nuolatinis partijos ir vyriausybės dėmesys. Dar sunkiais karo metais, toli vakaruose tebedundant pabūklams, Rokiškioje buvo atkurta okupantų išgrobstyta ligoninė su 110 lovų. Apskrities centre atidaryta ambulatorija, tuberkuliozės ir vėdispanseris, sanitarinė epidemiologinė, 6 vaistinės. Jau 1944 metais apskrityje dirbo 10 gydytojų, 7 farmaceutai ir 24 žmonės su viduriniu medicinos išsilavinimu.

Didelį dėmesį Tarybų valdžia skiria motinoms. Dar 1944 m. atidaryti gimdymo namai Kamajuose su 5 lovomis.

Vykdam apkarinį stalininį penkmetį, milžiniški laimėjimai pasiekti ir sveikatos apsaugos srityje. Jau 1946 metais, sutinkant rinkimus į antrojo šaukimo TSRS Aukščiausiąją Tarybą, atidaryti gimdymo namai Pandėlyje. Kamajų gimdymo namuose padvigubintas lovų skaičius.

FAKTAI IR SKAIČIAI

Palyginti su 1939 m., asignavimai liaudies švietimui Rokiškio apskrityje padidėjo 4,5 karto. Lėšos mokyklų statybai ir remontui nuo 1946 metų padidėjo daugiau kaip 1,5 karto. Dvigubai daugiau kaip 1946 metais vietinis biudžetas šiais metais asignuoja socialistiniam aprūpinimui.

Daugiau kaip du kartus, palyginti su 1939 metais, padidėjo apskrityje kvalifikuotų gydytojų kadrai. Kamajuose ir Pandėlyje atidaryti gimdymo namai. Kalno vietovėse ir valsčių centruose atidaryta sanitarinė epidemiologinė stotis, moters ir vaiko konsultacija, 9 ambulatorijos, 5 vaistinės.

Rokiškio Miškų pramonės ūkis perėmė metų pradžios planą viršijo 23,4 proc., o padarė misko medžiagos išiegos - 38,2 proc. Pirmojo šiu metų ketvirčio planas užbaigtas jau sausio 23 dieną.

Apskrities Komunalinio ūkio statybos - remonto kontora per 5 metus perdavė eksploatacijai 1.970 kv. m gyvenamo ploto. Tarybų Lietuvos dešimtmečio garbei bus perduota naudojimosi naujas gyvenamas namas 250 kv. m gyvenamo ploto.

Didelį rūpestį skiria Tarybų valdžia daugiaaukščių ir vienišomoms motinoms. „Motina Didvyrė“ ordinu apdovanota 12 motinų, 413 motinų apdovanotos medaliais.

Vis daugiau rūpinamasi daugiaaukščių ir vienišomis motinomis

Metai iš metų kyla ir mūsų tarybinės moters šlovė, moters, kuri tarybinės santvarkos dėka įgijo lygias teises su vyrais visuose ūkinio, politinio ir kultūrinio gyvenimo srityse. Tarybų valdžia didelę paramą suteikė ir mūsų apskrities daugiaaukščių ir vienišoms motinoms. Jeigu 1946 metais mūsų apskrityje valstybinės pašalpas gavo 573 motinos, tai pastaruoju metu pašalpas gauna apie 1.000 daugiaaukščių ir vienišų motinų. Tai reiškia, kad dabar apskrities ribose tarybinės vyriausybės išskiriamomis lėšomis naudojasi beveik dukart daugiau daugiaaukščių ir vienišų motinų negu kad 1946 metais.

Daugiaaukščių ir vienišų motinų gerovę kaskart gerėja, kiekvienais metais jos gauna vis didesnę Tarybų valdžios paramą, įgyja vis platesnę pagarbą.

Tarybinės vyriausybės rūpinimosi dėka daugiaaukščių motinoms apdovanojami ordinai ir medaliai.

1946 metais apskrityje buvo apdovanota ordinais ir medaliais daugiau negu 140 daugiaaukščių ir vienišų motinų, iš kurių 2 gavo aukščiausiąjį motinystės apdovanojimą - „Motinos Didvyrės“ vardą. Pastaruoju metu garbingas daugiaaukščių motinų ordininkų skaičius išaugo iki 413, iš kurių 12 gavo aukščiausiąjį motinystės apdovanojimą - „Motinos Didvyrės“ ordiną.

Vien per pokarinius metus mūsų apskrityje daugiaaukščių ir vienišoms motinoms yra išmokėta virš 4 milijonų rublių, tame skaičiuje vien per praėjusius 1949 metus išmokėta virš 860 tūkstančių rublių.

Tarybinės vyriausybės daugiaaukščių ir vienišoms motinoms skiriama parama ateityje dar labiau padidės.

V. SABALIAUSKAS,
aps. Valstybinių pašalpų daugiaaukščių motinoms skyriaus vyr. inspektorius - revizorius

Miškų ūkis suklestėjimo keliu

Daug žalos apskrities ribose esantiems miškams padarė vokiškoji okupacija. Vokiškieji grobikai masiškai naikino miškus savo grobuoniškiems tikslams. Tuščių plotų apskrityje atsirado milžiniški kiekiai.

1944 metais, išvijus iš krašto vokiškuosius okupantus, iš viso apskrityje esančio miškų ploto daugiau negu trečdalis buvo neatželdinta ir išdeginta. Miškuose buvo didelis kiekis nelikviduotų sausulių, vėjųlaužių, kenkėjų užpultų, ligotų ir kitokių sanitarinei miškų būklei pavojingų medžių.

Rokiškio Miškų ūkio darbininkai, inžinierinis-techniniai personalas, miškų apsaugos darbuotojai nuo pat pirmųjų dienų po krašto išvadavimo iš vokiškųjų grobikų iki pastarųjų metų atsiekė žymių laimėjimų miškų ūkio atstatyme. Iki 1950 m. sausio 1 dienos atželdinta dirbiniai ir atsiželdino savaime, suteikus paramą, apie 5.000 ha kirtimų, aikštų ir dykavičių.

Beveik visiškai likviduoti buvę karo metu degimai, išvalyta apie 10.000 ha užterštų miško plotų. Vykdam sanitarinius ir auklėjamuosius kirtimus išimta apie 200.000 ktm sausulių, vėjųlaužių ir kitokių kenksmingų medžių. Tokiu būdu buvo visiškai likviduoti kenkėjų židiniai miškuose ir užtikrintas plūtinis sanitarinis miškų stovis. Nepalyginamai sumažėjo savišaliki miškų kirtimai.

Dėka tarybinės vyriausybės skiriamų stambių lėšų miško atkūrimo darbams, Rokiškio apskrities Miškų ūkio dirbantieji pasiekė beveik visų pasodintų medelių prigijimo ir jų išsaugojimo.

Apskrities Miškų ūkio dirbantieji, dalyvaudami išsivysčiusiose socialistinėse lenktynėse, įvykdė ir viršija savo gamybinis planus miškų ūkio atstatyme ir išvystyme.

J. GLINSKAS,
Miškų ūkio direktorius

Plečiasi Komunalinio ūkio statyba

Vokiškioje fašistiniai grobikai daug žalos padarė apskrities Komunaliniam ūkiui.

Vokiškuosius vandalus išvijus iš apskrities, nedelsiant buvo imtasi Komunalinio ūkio atstatymo darbo. Palyginus per trumpą laiką buvo atsiekti rimti laimėjimai.

Per trumpą laiką buvo atstatytas Rokiškio m. akmeninis dviejų aukštų namas Tarybų aikštėje Nr. 3, mūrinis namas Vytauto gatvėje Nr. 18 ir eilė kitų namų. Lietuvos TSR 10-ju metų išvakarėse bus atduotas eksploatacijai dviejų aukštų mūrinis namas Vytauto gatvėje Nr. 17. Rokiškėnai gaus naują 250 kv. m gyvenamą plotą. Vien tik per ketverius paskutinius metus kapitaliniai atremontuoti 8.180 kv. m ir naujai įvesta į eksploataciją 1970 kv. m gyvenamo ploto. Didelis gyvenamas plotas atstatytas, žymiai išplėstas ir apskrities valsčiuose - Obeliuose, Pandėlyje, Juodupėje ir kitur.

Rokiškio m. gerbūviui pakelti buvo išgrįsta virš 3 tūkstančių kv. m gatvių grindinio ir atduota eksploatacijon Pėvų, Kauno

gatvės ir dalis Dariaus-Girėno gatvės.

Vokiškųjų grobikų iki pamatų sugriauta miesto pirtis gan greit buvo atstatyta ir stoji ir rikiuote; iki šiu metų pradžios ji praleido daugiau kaip 100 tūkstančių žmonių. Šimet bus pastatyta nauja pirtis, žymiai erdvesnė, gražesnė.

Miesto elektrinės pajėgumas pastaruoju metu yra 3 kartus didesnis palyginti su 1939 metais. Lietuvos TSR Komunalinio ūkio ministerija Rokiškio m. elektrinei paskyrė naują galingą variklį, kuris bus paleistas į eksploataciją iki rinkimų į TSRS Aukščiausiąją Tarybą dienas.

Žymiai išplėte darbo apimtį statybos-remonto kontora. Jos įgėjomis buvo atremontuota veterinarijos ligoninė, kino teatras ir eilė kitų pastatų. Šiuo metu pradėta didelio talpumo mineralinių trąšų sandėlio statyba.

Komunalinio ūkio dirbantieji deda visas pastangas naujiems laimėjimams atsiekti.

K. VALATKA,
e. aps. Komunalinio ūkio skyriaus vedėjas

Apskrities darbo žmonės paminėjo Tarybinės Armijos XXXII metines

ROKIŠKIS

I šventiškai papuoštą Kultiros namų salę gausiai susirinko miesto gamybinių įmonių spartuoliai ir stachanovinkai, tarybinių įstaigų tarnautojai, Rokiškio tarybinto ūkio dirbantieji, partinių ir visuomeninių organizacijų atstovai.

Su dideliu pakilimu sutinkamas aps. vykd. k-to pir-

mininko pavaduotojo drg. Tretjako pasiūlymas išrinkti į Garbės prezidiumą VKP(b) CK Politinį Biurą su draugu Stalinu praeškyle.

Žodis pranešimui apie Tarybinės Armijos 32-sias metines suteikiamas drg. Skliarovui.

Kultiros namų meno saviveiklos ratelis atliko meninę dalį.

ROKIŠKIO VIDURINĖS MOKYKLOSE

Tarybinės Armijos 32-sias metines paminėjo Rokiškio II vidurinės mokyklos moksleiviai.

Pranešimą „Tarybinės Armijos 32-sios metinės“ padarė komjaunuolis mokyt. Silinis. Po pranešimo, apie Tarybinės Armijos pergalės kalbėjo mokyklos direktorius drg. Stakėnas.

J. Pečiūraitė

Rokiškio I-sios vidurinės mokyklos moksleiviai atžymėjo Tarybinės Armijos ir Karinto Jūrų Latvyno dieną. Apie Tarybinės Armijos didvyrišką kovą ir laimėtas pergalės kalbėjo moksleiviams mokyklos karinio parengimo mokyt. drg. Žemaitis.

Po to buvo padeklamuoti eilėraščiai ir atlikti vaizdeliai, surišti su Tarybinės Armijos metinėms.

V. Lapėnas

LENINO VARDO KOLŪKYJE

Rokiškio vis. Lenino vardo kolūkio valstiečiai gausiai susirinko į susirinkimą, skirtą Tarybinės Armijos dienai atžymėti. Susirinkimą atidarė kolūkio pirmininkas drg. Vasiljevas. Apie Tarybinės Armijos nueitą kovos ir pergalių šlovingą kelią per 32 metus, apie tarybinių karių didvyriškumą, parodyta Didžiamą Tėvynės kare, pranešimą padarė Rokiškio aps. DOSARM'o komiteto darbuotojas drg. Macijauskas.

Apie savo pergyvenimus ir prisiminimus Tėvynės karo laikatariu papasakojo kolūkio pirmininkas drg. Vasiljevas, kolūkiečiai drg. Timofejeva ir kiti.

Didžiojo Tėvynės karo dalyvis drg. Allochinas kalbėjo apie tarybinių karių patriotiškumą.

M. Paulauskas

KAMAJAI

Vakare Kultiros namų salėje įvyko iškilmingas posėdis, skirtas Tarybinės Armijos 32-stoms metinėms paminėti. Pranešimą apie Tarybinės Armijos pergalių kelią padarė Kamajų vidurinės mokyklos mokyt. Skelrys.

J. Rudokaite

TRUMPOS UŽSIENIO ŽINIOS

Telepreps agentūros pranešimų iš Sidnėjaus, Sidnėjaus, Melbourne, Brisbane, Adalaideje ir kituose Australijos miestuose įvyko gausūs jaunimo mitingai, skirti Tarptautinei dienai kovai prieš kolonijinį režimą.

Kanados ministras pirmininkas Sen Loranat atsisakė priimti kongreso delegaciją, kuri ketino įteikti jam peticiją su 200 tūkst. parašų dėl atominės bombos uždraudimo.

Amerikos finansiniai veikėjai pareikalavo iš franktistinės vyriausybės susilpninti valiutos kontrolės politiką ir sumažinti apribojimus užsienio kapitalo investicijoms į Ispanijos įmones.

Oficialiais duomenimis, vasario 15 d. bedarbių skaičius Austrijoje sudarė 196.465 žmones.

Kantone įvyko gausūs darbininkų ir tarnautojų mitingai, o taip pat mitingai karluomenės dalyje. Susirinkusieji reiskė džiaugsmą dėl Tarybų Sąjungos — Kinijos Sutarties pasirašymo.

Kaip praneša Reuterio agentūros korespondentas iš Piterboro (Northamptonširas), leiboristas Stenli Tifeni, buvusiamis parlamente atstovavęs Piterboro rinkimnė apygardą ir vėl besibalotruojas šioje apygardoje, vasario 21 d. pasakė kalbą rinkiminiam mitingui. Kai jis ėjo iš salės, jam buvo suduotas smarkus smūgis stora lazda į pakaušį. Tifeni nukrito ir, kaip pranešama, rinkiminės kampanijos tęsti negalės.

Daug rinkėjų lankė Ukmergės miesto rinkiminės apylinkės Nr. 2 agilpunkte. Agilpunkte yra daug rinkiminės literatūros, laikraščių ir žurnalų. Agilpunktas telefonizavtas ir radijofonizavtas.
Nuotraukoje: rinkėjai drg. Vijauna ir Raudonis patikrina, ar žrašai rinkimniuose sąrašuose padaryti teisingai.
L. Morozovo nuotrauka.

ELTA.

JONIŠKIEČIŲ PAVYZDŽIU

„Laisvojo artojo“ valstiečiai, atsiliepdami į Joniškio apskrities „Pergalės“ kolūkio valstiečių kreipimąsi, įsipareigojo sutikti rinkimų dieną naujais gamybiniams laimėjimais. Iki rinkimų dienos bus parengtos sėjai sėkos ir užbaigtas viso turimo žemės dirbimo inventoriaus remontas, užtikrinta pavyzdinga arklių priežiūra. Iki šios garbingos datos kolūkis pilnai apsirūpins mineralinėmis trąšomis, sudarys ir visuotiniame susirinkime patvirtins kolūkio gamybinį planą, pajamų išlaidų sąmatą 1950 metams. Gamybinis planas bus davestas iki brigadų, grandžių ir paskirų kolūkiečių.

„Laisvojo artojo“ kolūkiečiai pasižadėjo dėti visas pastangas, kad mūsų mylimoji Tėvynė gautų daugiau žemės ūkio gaminių.

J. SABUKONIS, Svobiškio pradžios mokyklos vedėjas

TRUMPAI

(Iš skaitytojų laišku)

Nagrinėja rinkiminis nuostatus Rokiškio vis. „Piliakolūkio valstiečiai. Kaip agitatorė kolūkiečių tarpe paskaitė žymiai mokytoja drg. Štuplytė. J. Paškauskaitė

Maželių pradinės mokyklos mokytoja drg. Barona yra nuolatinis svečias „Maželių“, „Atžalyno“ ir kituose P. nemunio vls. kolūkiuose. Praveda kolūkiečiams paskaitas ir pasikalbėjimus įvairiais klausimais, supažindina juos su rinkiminiais nuostatais.

G. Grybauskas

Aktyviai įsijungė į rinkiminę kampaniją Juodupės vls. Butėniskio klubas-skaitykla. Čia reguliariai išleidžiamas sieninis laikraštis, kuriame nušviesti rinkimų klausimai, pravedamos kolūkiečiams paskaitos ir pasikalbėjimai. Klubo-skaityklos vedėja drg. Geruotė nuolat nuyksta pas „Tikrojo kelio“, „Spindulio“ ir kitų kolūkių valstiečius agitaciniam darbui vesti.

St. Čičinskaitė

Įvyko moterų susirinkimas Pandėlio vis. „Gineišių“ kolūkyje. Mokytoja drg. M. Dirkytė susirinkusioms moterims skaitė paskaitą „Rinkimai TSRS Aukščiausiajį Tarybą.“

A. Alksnytė

Sparčiai ruošiasi pavasario sejos darbams Rokiškio vis. LKP(b) VI suvažiavimo vardo kolūkio valstiečiai.

Čia jau baigiamas remontuoti žemės ūkio inventorius. Remonto darbuose pasižymi kolūkio kalvis drg. Augulis Jurgis.

Pr. Beržinis

Iš nepasiekto laišku

redakcijai

31

Skaitytojas redakcijai atsiuntė laiška, kuriame pranešama, kad kai kuriose Rokiškio miesto krautuose laužomas laisvos tarybinės prekybos taisyklės. Pavyzdžiui, kultūros reikmenų krautuose, pagal Apkoopsąjungos prekybos skyriaus vedėjo Kondratėno nurodymus, pirkti nebuvo leidžiama pasirinkti radijo baterijas. Pirkėjas buvo verčiamas pirkti po 2-3 baterijas, nors jam reikėjo tik tai vieną. Priešingai — jam preklų visai neparduoda.

Redakcija šiuo reikalu kreipėsi į Rokiškio aps. vykd. k-to Prekybos skyriaus vedėją drg. Kavoliuką, kuris, ištyręs reikalą, praneša, kad Apkoopsąjungos vadovai tikrai duoda krautuoms parėdymus, nesutaikomus su tarybinės prekybos taisyklėmis. Taisyklių laužytojams sustatytas aktas ir perduotas apskrities Prokuratūrai. Parduotuvų vedėjams duoti atitinkami nurodymai, kurie griežtai draudžia laužyti tarybinės prekybos taisykles.

Atsakingasis redaktorius
A. Fainblumas

Amerika, kokla ji yra

AUKSINIAI VARTAI

Iš Longvju mes nuplaukėme palmi krovinių į San-Franciską. Artėjant prie įlankos, rūkas retėjo, saulės spinduliai atakliai skverbėsi į baltą skraistę ir, galų gale, ją perlėšė. Didelėje rūklo tūštumoje, į kurią įsiveržė saulės šviesa, mes pamatėme tiltą, permestą per įlanką nuo vieno iškylulio į kitą.

Tai buvo „Auksiniai vartai“ — įėjimas į San-Franciską.

O kai mūsų garlaivis plaukė po šio tilto geležine mase, bocmanas sunkiai atsiduso ir tarė:

— Prieš metus laiko ant šio tilto įvyko tragiškas atsitikimas su nevi. Jūs žinote, kas yra nevi? Tai — karys — ju-relvis. Tai štai vienas toks nevi grįžo namo. Keturi kariniuose laivuose tarnavimo metalilko praeityje. Namuose jį karštai sutiko žmona ir baltaplaukė keturų metų dukrelė. Neriklia ir kalbėti apie tą džiaugsmą, kurį pergyveno karo veteranas, kada jo apdegusį kaklą apkabinė švelnios vaiko rankutės. Jis tvirtai pasiryžo dirbti savo šeimos gerovei. Jis stroplai ieškojo darbo ir negalėjo jo surasti, — liūdnai tarė bocmanas ir padarė trumpą pauzą.

— Nevi ilgai ieškojo darbo, — tyliai tęsė nutrauktą kalbą bocmanas, — bet nesėkmingai. Ir štai tada jis randa baisią, labai baisią išeltį. Šio įvykto smulkmenas aš gerai žinau, džentelmenai. Nevi buvo mano kaimynas.

Nelaimingąją dieną nevi atsikėlė anksčiau negu visuomet. Jis sąžiningai atliko visus savo namų pareigas, o po to švelniai nuskuto veidą su įdubusiais žandais, iš skurdžios rūbinės išėmė karinį kostiumą ir ilgai jį tvarkė.

Jo žmona, Doroti, nustebusi paklausė:

— Kam tu tai darai, Harri? — Šlandien, Doroti, mano demobilizacijos iš laivyno metinės. Ši diena buvo mano gyvenime geriausia diena, brangioji, ir aš noriu ją atžymėti. Šioje uniformoje aš pasivaikščiosiu su Lilei.

Kai viskas buvo paruošta, nevi paėmė mergaitę ant rankų ir, liūdnai žvilgsniu žiūrėdamas į Doroti, beveik šnibzdėdamas tarė:

— Dabar pabučiuok mus, mamai!

Taip jle atsisveikino. Nevi išėjo su Lilei į gatvę,

o Doroti, nieko nenujausdama, palydėjo juos švelniu žvilgsniu. Mažoji Lilei viena rankute stipriai laikėsi už tėvo kaklo, o antrąją rodė į didžiulius namus, puikias vitrinas, automobilius, margas sukneles — į viską, kas traukė jos dėmesį.

Lilei gyvai čilbėjo kažkokius tal žodžius. Nevi, nežiūrėdamas į dukterį, vis tuo pačiu žvilgsniu, nukreiptu pirmyn, neigiaimai lingavo galvą: „Tai viskas ne mums... Visiškai ne mums su tavim, mieloji dukrele!“ Po to jo lūpos pradėjo vienodalį judėti kartojant tuos pačius žodžius, perpildytus skriaudos, skausmo, o ašaros spaudė jam gerklę.

Ir tiktai ant šito aukšto tilto, kur pūtė žvarus jūros vėjas, Harri akimirklai pamatė pasaulį praecties akimis. Bet tai buvo trumpa minutė, kurios metu praibėgo tolima praectis.

Jis apsidairė. Prieš jį vėl nepapenčiama miestas, iš kurio jis taip atkakliai bėgo. Šiurpas ir baimė su dar didesne jėga apėmė jo sielą ir priverė atsi-grįžti.

Drebančiomis rankomis jis stipriai prispaudė prie savęs trapų Lilei kelmį ir, dusdamas nuo susijaudinimo, atkakliai ėjo pirmyn.

Vėjas žaidė auksinėse Lilei garbanose. Mergaitė žiūrėjo į

tilto atramas, į švarų dangų, į jūros tolumą. Ji džiaugėsi saulės spinduliais, gyvomis spalvomis ir visiškai nežinojo, kad netoli nuo jos mažosios širdies liejasi krauju kita širdis.

Nevi jau nėjo, bet bėgo. Greitai mirgėjo tilto geležinės sankryžos, žibėjo po kojomis asfaltas, liko paskutinė metrų dešimtis.

Ir štai, jis prie tikslo — aukšto tilto viduryje.

Harri sustoja. Jo širdis plyšta, galvoje ūžia, iš akių piliasi ašaros. Jis paskubomis bučiuoja dukters švelnų veidelį...

— Atleisk man, Lilei... Aš negaliu nieko tau padėti!

Jis padarė stiprų šuoji, ir du kūnai veržliai nulėkė žemyn...

Po ilgos pauzos jūreiviai išgirdo bocmano balsą:

— Kas įvyko su jais, jūs patys galite įsivaizduoti, — liūdnai tarė bocmanas ir tuojau dar pridėjo: Nevi kišenėje rado raštelį. Jame buvo trumpai parašyta: „Aš negalėjau užtikrinti jos būvio...“

Kai bocmanas baigė liūdną pasakojimą, tiltas liko toli už garlaivio bortų. Atsigrįžę atgal, mes pamatėme tamsiąją tilto pusę. Ji atrodė tamsiai raudona, lyg užlieta krauju...

Jakov Ekur

(Iš tarybinio jūreivio užrašų)